

Dobrovolnictví v nemocnici je vlastně o spolubytí, o společně stráveném čase...

Program dobrovolnictví funguje ve VFN už od roku 2005. Za tu dobu prošel mnoha obměnami, spoluprací s řadou neziskových organizací. Vloni si ho nemocnice nastavila úplně nově. Za aktivitami, jako jsou dobročinný jarmark, výtvarné dílny a hudební vystoupení na klinikách i jednotlivými návštěvami dobrovolníků, včetně canisterapeutů u lůžek pacientů stojí koordinátorka Centra dobrovolných aktivit VFN, Bc. Adéla Farářová.

Základní filozofií dobrovolnictví je ve svém volném čase, bez nároku na honorář přijít a věnovat svůj čas a pomoc druhému. V nemocnici je dobrovolnictví ještě umocněno a pozvednuto výš tím, že přicházíte k člověku, který je v tu dobu znevýhodněný hospitalizací či závažnou nemocí. Úkol dobrovolníka je alespoň na chvíli převést pacienta z pozice nemocného do role zdravého. Vymanit ho načas z myšlenek na vlastní nemohoucnost. Společně strávený čas by měl pacienta potěšit na duši. Umožnit mu sdílet s někým životní příběh, popovídat si o oblíbeném tématu. Dobrovolník může pacientům předčítat, zahrát si s nimi karty nebo stolní hry. Výhodou dobrovolníka je, že přichází ze světa venku. Není zatížený emočním poutem k pacientovi ani rodinnou starostí, a tak se mohou společně věnovat tématům, které s nemocí, nebo životem s ní, nesouvisí," uvádí téma krásné, ale zároveň velmi náročné a u nás velice opomíjené, Bc. Adéla Farářová.

Bc. Adéla Farářová

Kdo jsou vlastně vaši dobrovolníci?

„Dospělí lidé, kteří mají zájem o tuto náročnou práci a projdou dlouhým a přísným výběrovým řízením. Mohou se pak věnovat jednorázové nebo dlouhodobé činnosti podle svých časových možností. Zájemci, kteří se hlásí do programu, se rekrutují ze dvou hlavních skupin. První jsou studenti. V této skupině já osobně vnímám největší potenciál dobrovolnictví do budoucna. Studenti medicíny, psychologie, sociální práce, vyšších zdravotnických škol a dalších odborných škol v oblasti pomáhajících profesí se v prvních letech studia nedostanou k praxi, nemohou si vyzkoušet komunikaci s nemocnými. A zde to jde. Navíc, podle mého názoru, lidé, kteří zvolí tato povolání, mají vysoce nastavené etické a morální hodnoty. Tím jsou zárukou, že jejich přístup k dobrovolnické práci bude odpovědný. Praxe v nemocnici v rámci dobrovolnictví

Foto: Michal Schneider, archiv VFN

Foto: archiv VFN

jako povinná součást vzdělávání těchto budoucích odborníků může celému systému zdravotně-sociální péče přinést řadu benefitů. Další skupinou zájemců jsou často lidé pracující v korporátní sféře, kde nemají šanci ve své profesi uplatnit emoce a empatii, setkávat se s hodnotami, jež považují za důležité a tímto způsobem chtějí smysluplně trávit volný čas.“

Co je na této práci nejtěžší?

„Spousta lidí vůbec neví, jak funguje nemocnice, jaká je průměrná délka hospitalizace na jednotlivých klinikách. I na klinice Geriatrie či na Interním oddělení Strahov, kde je průměrná hospitalizace 3 – 6 týdnů, to nefunguje jako například v domově seniorů, kde se dobrovolník setkává s jedním člověkem po mnoho měsíců. V nemocničním prostředí je dobrovolník znovu a znovu „házen do vody“ a musí umět perfektně navazovat kontakt se stále novými pacienty, přizpůsobit se jim, jejich požadavkům, ale i zdravotnímu stavu, náladě... To je velmi těžké. Řadu dobrovolníků překvapí nemocniční prostory, vůně. Limitem je také časový faktor: práce dobrovolníků probíhá dle režimu na klinikách mezi 14. a 16. hodinou odpolední. Tato činnost chce vysokou míru empatie, zároveň je to obrovská možnost, jak se zlepšovat v komunikaci, v přístupu k lidem i sama k sobě.“

V čem spočívá práce dobrovolníka v nemocnici?

„Dlouhodobá činnost v tom, že v přesně stanovený den a hodinu přichází jednou týdně nebo jednou za dva týdny dobrovolník na předem domluvenou kliniku. Označený identifikační kartičkou a jednotným tričkem, aby personál věděl, o koho se jedná a byl mu nápomocný. Dobrovolník přichází za pacienty s nabídkou popovídání si, hraní her, četby, vycházky nebo jen spolubytí... Jak daný pacient chce a potřebuje. Ta činnost je vlastně především o spolubytí v danou chvíli a na daném místě. Dobrovolník dává pacientovi to nejceněnější, svůj vlastní čas. Podle některých výzkumů je nejvýznamnější složkou dobrovolnictví

empatické naslouchání příběhům pacientů. Dobrovolníci, kteří mají omezené časové možnosti, pomáhají při jednorázových akcích. Pořádáme například tvořivé dílny, hudební odpoledne, vánoční besídky.“

Jaké dobrovolnické aktivity jsou nejoblíbenější?

„Především chci zdůraznit, že se snažíme, aby program nebyl zaměřený jen na pacienty, ale i zaměstnance VFN. Aby i oni dostali jakousi duševní, spirituální, psychosociální podporu pro svou činnost. Hodně motivující je hudba. Lidé ji milují v běžném životě a v nemocnici o to více. Na Interní oddělení na Strahově dochází pravidelně saxofonistka. Mezi příležitostnými dobrovolníky máme i folkové hudebníky. Hudbu často využíváme i na klinice Geriatrie. Na obou klinikách ji naslouchají i pacienti, kteří nemohou vstávat z lůžka, protože muzikanti hrají na chodbě. Druhou nejoblíbenější aktivitou je canisterapie. O tu je obrovský zájem a má pozitivní vliv na všechny zúčastněné. Spolufinancujeme ji z Jarmarků, další skvělé aktivity, kterou bych nazvala „Zaměstnanci pacientům“ - jedni přinesou věci, které už nevyužívají a jiní si je za symbolickou cenu koupí. Z našeho dobrovolnického konta, na které jde výtěžek z těchto aktivit, jsme vloni zafinancovali Canisterapii na dvou klinikách a letos už probíhá na třech: na Interním oddělení Strahov, Gerontopsychiatrii a Adiktologii. Na kliniku Geriatrie nám již roky canisterapeut dochází. Vyhledávaná je spolupráce s Kaplanskou službou VFN a mnohé další aktivity. V neposlední řadě nesmím opomenout

spolupráci s dalšími organizacemi. Nejdelší spolupráci má náš program s organizací Amelie, z.s., jejímž pilířem je psychosociální pomoc a podpora onkologickým pacientům a jejich blízkým. Dobrovolníci této organizace navštěvují onkologické pacienty naší nemocnice, jak u lůžek, tak i na ambulancích. Náš program potřebuje také propagaci a zde bych chtěla moc poděkovat kolegům z PR a marketingu a IT specialistům z Úseku informatiky, kteří jsou programu velkou oporou. Věřím, že dobrovolnický program v naší nemocnici se bude v budoucnu rozrůstat a jeho potenciál a význam pro pacienty, jejich rodiny i zaměstnance nemocnice bude i nadále úspěšně naplňován.